

PROGRAM

„BEZPIECZNA GMINA ”

NA LATA 2017-2020

Pyrzyce 2017

SPIS TREŚCI:

Dział	Zawartość	Strony
I	Wstęp	3
II	Krótką charakterystyka gminy	4
III	Bezpieczeństwo	5
IV	Stan bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie gminy	6
V	Podmioty inicjujące program	16
VI	Podmioty współpracujące przy realizacji programu	16
VII	Założenia programu	17
VIII	Cele programu	18
IX	Podstawowe obszary działania	19
X	Oczekiwania i planowane rezultaty	20
XI	Komunikacja społeczna i promocja	21
XII	Źródła finansowania programu	21
XIII	Wdrożenie, monitorowanie i ewaluacja	22
XIV	Sposób realizacji programu	22
XV	Czas realizacji programu	23
XVI	Załączniki	23

I. WSTĘP

Bezpieczeństwo, porządek i ład publiczny należą do podstawowych zbiorowych potrzeb społecznych, a ich zapewnienie jest powinnością m.in. organu samorządowego. Odpowiedzialność za bezpieczeństwo mieszkańców gminy wymusza na władzy poszukiwanie coraz to nowych sposobów i rozwiązań w celu zminimalizowania ryzyka w zakresie zagrożeń dla ich życia, zdrowia i mienia.

Według art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym, gmina ma obowiązek zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty. Należy to do jej zadań własnych, które obejmują między innymi sprawy porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej.

Program Bezpieczna Gmina zakłada partnerskie współdziałanie samorządu gminnego ze służbami i instytucjami ustawowo zobowiązanymi do zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego. Ma on na celu poprawienie poziomu poczucia bezpieczeństwa oraz przeciwdziałanie zachowaniom patologicznym i przestępstwom. Jednocześnie należy podkreślić, iż skierowany jest on również na aktywizację społeczeństwa do pracy na rzecz poprawy bezpieczeństwa, ponieważ bez współpracy z mieszkańcami nie jest możliwe zagwarantowanie bezpieczeństwa na oczekiwanym poziomie.

Program „Bezpieczna Gmina” to zespół długofalowych przedsięwzięć jednostek organizacyjnych Gminy Pyrzyce jak i mieszkańców miasta i gminy Pyrzyce oraz Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej, Komendy Powiatowej Policji w Pyrzycach, których celem jest ograniczenie przestępczości, poprawa poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy, ograniczenie rozmiarów demoralizacji nieletnich i zjawisk patologii społecznych, a także poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Zakłada się, że zaangażowanie powyższych instytucji przyczyni się do zapoczątkowania inicjatyw społecznych, a wspólne działania wpłyną pozytywnie na inicjowanie zachowań potępiających działania bezprawne, naruszające porządek publiczny i zagrażające bezpieczeństwu mieszkańców. Ze względu na szeroki zakres przedsięwzięć zawartych w programie oraz ich długofalowość, program „Bezpieczna Gmina” należy traktować jako zadanie ciągłe, rozłożone na kolejne lata.

Zainicjowanie przez Burmistrza Pyrzyc, Programu „Bezpieczna Gmina”, którego głównym celem będzie koordynacja działań związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem publicznym i poprawa poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców Gminy Pyrzyce. Program współtworzyć będą przedstawiciele m.in. Komendy Powiatowej Policji w Pyrzycach, Państwowej Straży Pożarnej w Pyrzycach, Ochotniczej Straży Pożarnej, zarządców nieruchomości i dróg, spółek zajmujących się usługami komunalnymi, rodzinnych ogrodów działkowych, szkół, przedszkoli, instytucji kultury, sołectw.

W celu opracowania Programu „Bezpieczna Gmina” odbywały się spotkania z przedstawicielami Wspólnot Mieszkaniowych, Szkół, Przedszkoli, Ogrodów Działkowych, Jednostek Organizacyjnych Gminy Pyrzyce, Policji, Straży Pożarnej, Ochotniczej Straży Pożarnej i innymi instytucjami realizującymi swoje zadania na terenie Gminy Pyrzyce. Uczestnicy spotkań podjęli decyzję, że program będzie obejmował trzy obszary:

- I. Bezpieczeństwo w edukacji,
- II. Bezpieczeństwo w miejscu zamieszkania,
- III. Bezpieczeństwo socjalne.

II. KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Pyrzyce położona jest w województwie zachodniopomorskim, 10 km od węzła trasy szybkiego ruchu S3, 45 km od Szczecina i 150 km od Berlina.

Gmina administracyjnie podzielona jest na 21 sołectw: Brzesko, Brzezin, Czernice, Giżyn, Krzemlin, Letnin, Mechowo, Mielęcín, Młyny, Nowielin, Nieborowo, Obromino, Okunica, Pstrowice, Pyrzyce, Rzepnowo, Ryszewo, Ryszewko, Stróżewo, Turze i Żabów. Głównym ośrodkiem gminy jest miasto Pyrzyce, położone w centralnej części gminy nad Kanałem Młyńskim na rolniczych terenach Równiny Pyrzycko – Stargardzkiej. Jest gminą typowo rolniczą, gdzie dominują wysokiej jakości czarnoziemy, zaliczane do II klasy bonitacyjnej. Z uwagi na tak urodzajne i płodne gleby, Ziemia Pyrzycka nazywana jest spichlerzem ziemi zachodniopomorskiej.

W rejonie znajduje się wiele zabytków m.in.:

1. Miejskie mury obronne Pyrzyc rozpoczęto budować w XIII w.; z tego czasu pochodzi ich część dolna, kamienna. W XV w. mury nadbudowano cegłą ceramiczną, tak że ich wysokość dochodziła do 7-9 m,
2. Obwałowania miejskie i fosy powstały w XIII w. (pierwsze wzmiankowane w źródłach już w 1279 r., drugie w 1253 r.),
3. Wzgórze przy ul. Staromiejskiej w Pyrzycach - Cmentarz założony na wyniesieniu (Wzgórze Chramowe), prawdopodobnie w 1. poł. XIX w.,
4. Kościół przy ul. Staromiejskiej w Pyrzycach wzniesiony ok. 1260 r. jako świątynia klasztorna zakonu augustianek,
5. Kościół przy ul. 1 Maja w Pyrzycach - kilkufazowy kościół gotycki, wzniesiony w 2. poł. XIII w., a następnie przebudowywany i rozbudowany,
6. Miejsce pierwszego chrztu Pyrzyczan - Studnia św. Ottona wybudowana w latach 1825-26 wg projektu K. F. Schinkla,
7. Kościół i wieża kościoła w Brzesku - Kościół wzniesiony w XIII w.,
8. Dwór w Krzemlinie - został wzniesiony w kon. XVIII w. przez rodzinę von Bellingów.

Atrakcją są imprezy głównie Pyrzyckie Spotkania z Folklorem, które cieszą się dużą liczbą uczestników oraz imprezy lokalne, np. dożynki gminne.

III. BEZPIECZEŃSTWO

Bezpieczeństwo z *definicji* to stan, który daje poczucie pewności istnienia i gwarancje jego zachowania oraz szanse na doskonalenie. Jest to jedna z podstawowych potrzeb człowieka. Odznacza się akceptowalnym poziomem ryzyka utraty czegoś dla podmiotu szczególnie cennego – życia, zdrowia, pracy, szacunku, uczuć, dóbr materialnych i dóbr niematerialnych. Bezpieczeństwo jest naczelną potrzebą człowieka i grup społecznych, jest także podstawową potrzebą państw i systemów międzynarodowych; jego brak wywołuje niepokój i poczucie zagrożenia. Człowiek, grupa społeczna starają się oddziaływać na swoje otoczenie zewnętrzne i sferę wewnętrzną, by usuwać, a przynajmniej oddalać zagrożenia, eliminując własny lęk, obawy, niepokój i niepewność. Zagrożenia mogą być skierowane na zewnątrz i do wewnątrz; tak samo powinny być skierowane działania w celu ich likwidowania.

Każdy powinien uświadomić sobie, że bezpieczeństwo to nie tylko fragment całości, osobny problem, oderwany od reszty. To gwarancja niezakłóconego funkcjonowania zarówno obywateli, jak i instytucji, którą można kształtować wyłącznie we współpracy z jak największą ilością różnych podmiotów.

Poczucie bezpieczeństwa mieszkańców zależy od wielu czynników takich jak: prawdopodobieństwo wystąpienia katastrof naturalnych, pożarów, awarii technicznych, organizacji ruchu drogowego czy też funkcjonowania służb ratowniczych. W małych miejscowościach ludność czuje się bezpieczniej, na co wpływ ma brak anonimowości. Ten stan rzeczy ma jednak i minusy, ponieważ formalne i nieformalne powiązania pomiędzy mieszkańcami utrudniają informowanie policji, straży miejskiej o zaistniałych zdarzeniach. Często strach przed narażeniem się na zemstę sprawcy uniemożliwia nam zgłoszenie przestępstwa.

Najpowszechniej spotykane sytuacje budzące poczucie zagrożenia w miejscu publicznym dotyczą między innymi agresywnego i zaczepnego zachowania osób znajdujących się pod wpływem alkoholu, jak i młodzieży zgromadzonej w dużych grupach. Również nieoświetlone boczne uliczki i osiedla stanowią dla mieszkańców potencjalne miejsce przestępstwa.

Istotnym elementem wpływającym na wzrost poczucia bezpieczeństwa jest obecność patroli policyjnych, straży miejskiej widok umundurowanego funkcjonariusza czy to Policji czy Straży Miejskiej sprawia, że społeczność lokalna czuje się bezpieczniej. Dlatego potrzebnym wydaje się w tym wypadku zwiększenie ilości patroli pieszych zarówno w okolicach osiedli mieszkalnych, szkół, przedszkoli, parków czy też w obrębie punktów gastronomicznych w szczególności tych gdzie sprzedawane są lub podawane napoje alkoholowe. Niewątpliwie jak pokazały dotychczasowe doświadczenia elementem zwiększającym bezpieczeństwo w miejscach publicznych jest monitoring. Posiada on wiele zalet od całodobowej kontroli, skutecznego wykrywania sprawców przestępstw po rozstrzygnięciu kwestii spornych podczas zdarzenia z większą ilością poszkodowanych. Już sama instalacja kamer przyczynia się do ograniczenia incydentów zagrażających bezpieczeństwu i działa jako ostrzeżenie dla potencjalnego przestępcy, że jego czyn zostanie zarejestrowany, a sprawca nie uniknie kary.

Fundamentalne znaczenie dla zwalczania przestępczości, ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego ma sprawność organizacyjną formacji takich jak Policja, Straż Pożarna, Ochotnicza Straż Pożarna, Straż Miejska i ich wyposażenie oraz kadra. Dlatego ważne jest bieżące doposażenie jednostek w specjalistyczny sprzęt w celu usprawnienia działań ratowniczych, w których biorą udział.

Ustawa o samorządzie gminnym wskazuje, że jednym z zadań własnych gminy jest zaspokajanie zbiorowej potrzeby społeczności jaką jest porządek publiczny. Za bezpieczeństwo i porządek na terenie gminy odpowiadają następujące instytucje oraz organy i służby porządkowe: Prokuratura Rejonowa w Pyrzycach, Komenda Powiatowa Policji w Pyrzycach, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Pyrzycach, Straż Miejska, Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego, Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisja ds. Przeciwdziałania Alkoholizmu oraz służby medyczne i sanitarne, Ochotnicze Straże Pożarne, a także inne instytucje, szkoły, jednostki organizacyjne oraz organizacje pozarządowe, które są podmiotami biorącymi udział w realizacji programu mającego na celu wzrost poczucia bezpieczeństwa, ograniczenia przestępczości i minimalizowania zjawisk patologicznych.

Ocena i wnioski z działalności poszczególnych instytucji przedstawiają się następująco:

IV. STAN BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU PUBLICZNEGO NA TERENIE GMINY

Ocena stanu bezpieczeństwa na terenie Gminy dokonana została na podstawie danych przedstawionych przez jednostki zajmujące się bezpośrednio zapewnieniem bezpieczeństwa m.in. Policję, Państwową Straż Pożarną, ochotniczą straż pożarną, straż miejską oraz jednostki realizujące zadania związane z bezpieczeństwem pośrednio np. placówki edukacji, instytucje kultury, które realizują różnego rodzaju programy, głównie dla dzieci i młodzieży, związane z edukacją dla bezpieczeństwa. Przedstawiono również informacje z zakresu bezpieczeństwa socjalnego, zdrowotnego czy bezpieczeństwa infrastruktury publicznej za 2016 rok.

1. Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego

W roku 2016 Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego działał na mocy Zarządzenia nr 515/2016 Burmistrza Pyrzyc z dnia 9 marca 2016 r. oraz w oparciu o:

1. Ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.).
2. Ustawę z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 209, 1566).
3. Ustawę z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 333, 915, z 2016 r. poz. 1954).

Zespół funkcjonował na podstawie przyjętego regulaminu oraz planu pracy, gdzie w ciągu roku, raz na kwartał, odbywa się spotkanie członków zespołu, którzy podejmują dyskusję nad zaplanowanymi tematami pracy. Spotkania w ramach Zespołu dodatkowo pozwalają na wymianę doświadczeń, poznawanie zakresu działania i funkcjonowania poszczególnych służb.

2. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Pyrzycach

Państwowa Straż Pożarna jest jednym z kluczowych elementów ogólnokrajowego systemu zapewnienia szeroko rozumianego bezpieczeństwa i porządku publicznego. Podstawowym aktem prawnym w tym zakresie jest ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej, która określa ochronę przeciwpożarową jako realizację przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez: zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia, zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia oraz prowadzenie działań ratowniczych.

Według informacji uzyskanych z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Pyrzycach wynika, że w ogólnej liczbie zdarzeń, pożary (272) stanowiły 60,7%, a ich liczba w porównaniu z 2015 r., spadła – o 6,2%. Największą ilość pożarów zanotowano w następujących miesiącach 2016 roku: marzec, kwiecień oraz sierpień i wrzesień - 171. Ilość ta związana jest z masowym wypalaniem pól i łąk.

ZESTAWIENIE ZDARZEŃ WG WIELKOŚCI I RODZAJU NA TERENIE GMINY PYRZYCE w 2016 roku

Powiat/gmina	Pożary				
	RAZEM	Małe	Średnie	Duże	B.duże
pyrzycki	272	259	12	1	0
Pyrzyce	94	92	2	0	0
%	34,5	35,5	16,7	0	0

Powiat/gmina	Miejscowe zagrożenia			
	RAZEM	Małe	Lokalne	Średnie
pyrzycki	168	47	121	2
Pyrzyce	88	26	62	0
%	52,4	55,3	51,2	0

Największą ilość pożarów zanotowano w następujących miesiącach: marzec, kwiecień, wrzesień i grudzień. Ilość ta związana jest z masowym wypalaniem pól i łąk. Łączna liczba pożarów na terenie gminy to **94** zdarzeń, a w 2015 roku liczba pożarów na terenie gminy Pyrzyce wynosiła **124** zdarzenia (spodek o **30** zdarzeń).

W miejscowych zagrożeniach odnotowano w 2016 roku **88** zgłoszeń przy **79** zgłoszeniach w 2015 roku. W porównaniu z rokiem 2015 r., w roku 2016 odnotowano wzrost o **9** zgłoszeń.

3. Ochotnicze Straże Pożarne

Aktualnie na terenie Gminy Pyrzyce działa 9 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, które rozmieszczone są w następujących miejscowościach: Brzesko, Mielęcin, Nowielin, Obromino, Pstrowice, Pyrzyce, Ryszewko, Stróżewo i Żabów. Skupiają one w swoich szeregach ok 120 czynnych strażaków plus członkowie wspierający i honorowi. Z wymienionych jednostek, 9 posiada remizy, których stan techniczny jest zróżnicowany.

Zabezpieczenie w wodę dla celów gaśniczych stanowi sieć hydrantów, rozmieszczonych na terenie gminy oraz 7 zbiorników ppoż. zlokalizowanych w miejscowościach: Pyrzyce, Obromino, Brzesko, Nowielin, Pstrowice, Turze i Mechowo, a także występujące na terenie gminy nieliczne stawy stanowiące naturalne zbiorniki wodne mogące zostać wykorzystane do celów pożarniczych.

Trzy jednostki OSP – Pyrzyce, Brzesko, Żabów – są włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego, a zatem – w razie zaistnienia konieczności – mogą one działać na terenie całego województwa i województw ościennych. Ponadto jednostki w Brzesku i Żabowie podłączone zostały do tzw. selektywnego systemu wywoływania i alarmowania jednostek, którego centrum znajduje się w Komendzie Powiatowej PSP w Pyrzycach. Z ogólnej oceny bazy i wyposażenia w sprzęt Ochotniczych Straży Pożarnych wnioskować można, iż gmina jest w pełni samodzielnie przygotowana do realizacji zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej, ochrony zdrowia, życia i mienia mieszkańców gminy. Co nie oznacza, że nie należy udoskonalić stanu bezpieczeństwa przeciwpożarowego.

4. Komenda Powiatowa Policji w Pyrzycach

Podstawowym organem państwa powołanym do zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego jest Policja. Zgodnie z ustawą, Policja jest umundurowaną i uzbrojoną formacją służącą społeczeństwu i przeznaczoną do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Na terenie Gminy Pyrzyce w roku 2016 stwierdzonych zostało **263** przestępstw w stosunku do **325** w roku 2015 co stanowi spadek o **162** przestępstw. Wykrywalność na terenie obszaru miejskiego w 2016 roku wyniosła, **85,51** %, natomiast na terenie obszaru wiejskiego **80,00** %. Ponadto na terenie Gminy Pyrzyce w 2016 roku odnotowano 12 przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu (bójki i pobicia, uszkodzenie ciała oraz rozbój). Stanowi to spadek o 3 przestępstwa w stosunku do roku 2015.

Przestępstwa przeciwko mieniu – na terenie Gminy Pyrzyce ujawniono w 2016 roku 55 przestępstw, z których można wyróżnić włamania do samochodów i mieszkań, włamania do obiektów handlowych, piwnic, altanek ogrodowych i innych obiektów, zabór pojazdu w celu krótkotrwałego użycia oraz kradzieże i uszkodzenia mienia. W 2015 roku w tej kategorii przestępstw zanotowano 82 przestępstwa. W roku 2016 zanotowano spadek o 27 przestępstw w tej kategorii. W omawianej kategorii na terenie gminy Pyrzyce w roku 2016 stwierdzono 29 kradzieży z włamaniem, co stanowi spadek o 2 przestępstwa w porównaniu do 2015 roku.

W roku 2016 na terenie Gminy Pyrzyce stwierdzono **933** wykroczenia porządkowe tj. o **84** wykroczenia więcej w stosunku do roku 2015. W zakresie ścigania sprawców wykroczeń najbardziej uciążliwych dla społeczeństwa ujawniono w 2016 roku:

1. 230 wykroczeń dotyczących zakłóceń spokoju i porządku publicznego – art. 51§1 i 2 KW,
2. 43 wykroczenia z art. 77 KW – nieostrożność przy trzymaniu zwierząt,
3. 104 wykroczenia używania słów nieprzyzwoitych – art. 141 KW,
4. 45 wykroczeń utrudniania korzystania z urządzeń użytku publicznego – art. 143 KW
5. 187 wykroczeń zaśmiecania miejsc publicznych – art. 145 KW
6. 67 wykroczeń kradzieży mienia, – art.119 KW
7. 200 wykroczeń spożywania alkoholu w miejscach objętym zakazem 43' u o w. t. p. a
8. 57 wykroczeń niszczenia mienia, -124 KW.

W okresie 2016 roku na drogach Miasta i Gminy Pyrzyce doszło do 3 wypadków drogowych. W wyniku wypadków 3 osoby odniosły obrażenia.

	2015	2016	+ / -
Wypadki	3	3	0
Zabici	1	0	-1
Ranni	3	3	0
Kolizje	82	46	-36
Ogółem zdarzeń	85	52	-33

Na terenie Miasta i Gminy Pyrzyce zanotowano w 2016 roku ponadto 46 kolizji drogowych w stosunku do 82 kolizji w 2015 r. Stanowi to spadek o 36 kolizji.

Policjanci Komendy Powiatowej Policji w Pyrzycach w 2016 roku poddali 32893 kierujących badaniom na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu. Zatrzymanych także zostało 72 nietrzeźwych kierujących pojazdami, w tym 25 kierujących, wobec których przeprowadzono postępowania karne o czyn z art. 178a§1 KK oraz 47 kierujących wobec których przeprowadzono postępowania o wykroczenia określone w art. 87§1 KW, 87§1a KW, 87§2 KW.

W zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie 2016 r. policjanci Komendy Powiatowej Policji w Pyrzycach wypełnili 59 formularzy „Niebieska Karta” w związku z podejrzeniem stosowania przemocy wobec 57 osób. Dzielnicowi Rewiru Dzielnicowych Pyrzyckiej Komendy Policji skierowali 59 wystąpień w sprawie uzależnień od alkoholu. Policjanci oraz pracownicy cywilni KPP w Pyrzycach wzięli udział w 66 spotkaniach z instytucjami pomocowymi. Siedmiu osobom podejrzanym o stosowanie przemocy domowej przedstawiono zarzuty, przesłano akty oskarżenia do sądu, z tego wobec 3 osób zastosowano środki zapobiegawcze w postaci nakazu opuszczenia lokalu mieszkalnego, zakazu zbliżania się do osoby pokrzywdzonej oraz dozory policyjne. Wobec 1 z tych osób oprócz wspomnianych środków zapobiegawczych zastosowano tymczasowy areszt. Realizując interwencje domowe, gdzie zaistniało podejrzenie stosowania przemocy, zatrzymano w celu wytrzeźwienia 47 osób.

5. Prokuratura Rejonowa w Pyrzycach

W 2016 roku Prokuratura zarejestrowała łącznie 1172 sprawy, przy czym wszczęto łącznie 709 spraw (w tym 116 śledztw, z czego 44 śledztw własnych prokuratora). Miesięczny wpływ spraw w roku 2016 wyniósł 97,66. Spośród wszystkich popełnionych czynów o charakterze kryminalnym 15 nieletnich popełniło 17 czynów karalnych. Nastąpił zatem – w stosunku do roku 2015 – znaczny spadek przestępczości wśród nieletnich.

Średni wskaźnik wykrywalności w roku 2016 wyniósł 82,80, a zatem jest o 0,3 % niższy niż w roku 2015. Wskaźnik ten jest również znacząco wyższy od średniego wskaźnika wykrywalności w województwie (wynoszącym 72,1%).

W kategorii przestępstw przeciwko mieniu i obrotowi gospodarczemu stwierdzono w 2016 roku 263 przestępstwa (z czego 6 spraw to rozboje i kradzieże rozbójnicze), przy 774 przestępstwach w roku 2015 (w tym 7 rozbojów), co wskazuje na dość znaczny spadek.

W kategorii przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu stwierdzono 116 przestępstw w roku 2016, przy 108 przestępstwach w roku 2015. Powyższe wskazuje na nieznaczny wzrost tej kategorii przestępstw w stosunku do roku 2015.

6. Straż Miejska

Jest to samorządowa umundurowana formacja powoływana do ochrony porządku publicznego na terenie gminy i spełniająca służebną rolę wobec społeczności lokalnej. Straż wykonuje zadania w zakresie ochrony porządku publicznego wynikające z ustaw i aktów prawa miejscowego.

W szeregach formacji zatrudnieni są: Komendant Straży Miejskiej, trzech Strażników oraz od roku 2016 jedna osoba cywilna. Obszarem funkcjonowania jednostki jest obszar administracyjny Gminy Pyrzyce.

Straż Miejska pracuje zgodnie z harmonogramem opracowywanym na okres miesiąca. Jest on układany w taki sposób, aby maksymalnie wykorzystywać czas w terenie.

Straż wykonuje zadania ukierunkowane na ochronę porządku publicznego, przy czym zakres zadań oraz ich efekty są zróżnicowane w zależności od wyznaczonych przez gminy kryteriów, współpracy z Policją, stanu zatrudnienia, wyszkolenia, doświadczenia strażników itp. Priorytety i realizację zadań szczegółowych dla Straży Miejskiej ustala Burmistrz. Podstawową tendencją działań Straży Miejskiej jest wspomaganie Policji w walce z przestępczością pospolitą, zakłóceniami porządku publicznego i spokoju oraz patologiami społecznymi (m.in. alkoholizm, narkomania). W tych też dziedzinach Straż wykazuje wzmoczoną aktywność. Kolejnym priorytetem są zadania związane z estetyką miasta i ochroną środowiska. Straż Miejska bardzo aktywnie włącza się do realizacji programów prewencyjnych, w szczególności skierowanych do dzieci i młodzieży. Czynnie propaguje w środowiskach uczniowskich wzory bezpiecznych zachowań i postaw. Straż Miejska w Pyrzycach przejmuje również szereg zadań o charakterze administracyjno - porządkowym, które wcześniej realizowała Policja angażując duże siły i środki, np. egzekwowanie przepisów porządkowych, doprowadzanie osób nietrzeźwych do izb wytrzeźwień. Straż zabezpiecza także różnego rodzaju imprezy masowe i uroczystości organizowane na rzecz społeczności lokalnych, takich jak np. festyny, koncerty, wystawy itp. Straż Miejska stanowi tym samym istotne uzupełnienie systemu bezpieczeństwa obywateli.

Na podstawie analizy działań Straży Miejskiej w 2016 r. (ilość podjętych interwencji, zgłoszenia mieszkańców) wskazujemy kilka czynników, których wyeliminowanie znacząco poprawiłoby stan bezpieczeństwa publicznego na terenie Gminy Pырzyce a mianowicie:

1. Duża liczba wagarujących uczniów – dotyczy to szczególnie uczniów szkół ponadpodstawowych. W roku ubiegłym zanotowano znaczącą poprawę jeśli chodzi o spadek ilości wagarujących uczniów wśród młodzieży gimnazjalnej.
2. Nieprawidłowości związane z trzymaniem zwierząt – dotyczy to szczególnie właścicieli psów ignorujących przepisy nakazujące odpowiedni sposób ich wprowadzania oraz sprzątania ich odchodów.
3. Porzucanie psów przez właścicieli co skutkuje dużą ilością zgłoszeń o bezpańskich psach.
4. Spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych.
5. Palenie papierosów w miejscach objętych zakazem, szczególnie na terenie placówek oświatowych.
6. Składanie różnego rodzaju odpadów w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych.
7. Dewastacja elementów wyposażenia placów zabaw.
8. Wypalanie, szczególnie w okresie wiosenno-letnim, traw i trzcinowisk.

7. Placówki edukacyjne – szkoły i przedszkola

Współczesna szkoła jako miejsce twórczej pracy winna nie tylko przekazywać wiedzę, ale kształtować również osobowość ucznia w taki sposób, aby mógł on przewidywać skutki własnego postępowania, unikał nadmiernego ryzyka i poczuwał się do odpowiedzialności za podejmowane działania. Zapewnienie bezpieczeństwa wiąże się ściśle z edukacją i wychowaniem dzieci i młodzieży, umożliwiającym poznanie rozmaitych zagrożeń, przejawów, skutków i sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Celem edukacji dla bezpieczeństwa jest to, aby młody człowiek potrafił rozpoznać symptomy zagrożeń, zapobiegał ich powstawaniu, a w przypadku ich wystąpienia - umiał zachować podstawowe standardy bezpieczeństwa.

Przemoc w szkole jest wszechobecna, a mechanizmów jej przeciwdziałania brakuje, chociaż zapewnienie bezpieczeństwa należy do podstawowych standardów życia szkoły. Bierność wobec przemocy powoduje bezkarność sprawców i poczucie krzywdy wśród ofiar. Nauczyciel i uczeń to dwa podmioty życia szkoły, między którymi istnieje dystans w miejsce przymierza i dialogu. Za wychowanie dzieci z kolei odpowiedzialni (przed prawem i nie tylko) są rodzice. Tylko jedna droga wydaje się prowadzić do celu, jakim jest wychowanie bez przemocy - ściśle regulowana przepisami kompetencyjnymi, a wcielana w życie jako rodzaj umowy społecznej - współpraca między rodzicami i nauczycielami, polegająca na informowaniu, współdziałaniu, poszukiwaniu wsparcia w środowisku, rozwiązań instytucjonalnych i programów profilaktycznych realizowanych przede wszystkim jako profilaktyka pierwszorzędowa bezpośrednio w pracy wychowawczej szkoły.

Na terenie Gminy Pырzyce funkcjonują publiczne i nie publiczne placówki oświatowe i są to:

1. Szkoła Podstawowa w Pырzycach.
2. Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi w Pырzycach.
3. Szkoła Podstawowa w Brzesku.
4. Szkoła Podstawowa w Mielęcinie.
5. Szkoła Podstawowa w Okunicy.
6. Szkoła Podstawowa w Żabowie.
7. Pырzycka Szkoła Muzyczna I Stopnia.
8. Przedszkole Publiczne Nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Pырzycach.
9. Przedszkole Publiczne Nr 4 w Pырzycach.
10. Przedszkole Publiczne w Brzezynie.
11. Przedszkole Publiczne w Żabowie.
12. Punkt Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Mielęcinie.
13. Punkt Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Brzesku.
14. Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Pырzycach Pырzyckiego Stowarzyszenia Oświatowego.
15. Niepubliczne Przedszkole z Oddziałem Integracyjnym w Pырzycach „Promyczek”.
16. Niepubliczne Przedszkole Specjalne w Pырzycach „ Puchatek”.
17. Przedszkole Niepubliczne w Pырzycach „Piotruś Pan”.
18. Przedszkole Niepubliczne w Pырzycach „Bąbel”.
19. Niepubliczne Przedszkole Akademia Maluch w Pырzycach.

8. Ośrodek Pomocy Społecznej w Pырzycach

W zakres pomocy społecznej wchodzi zadania określone w ustawie o pomocy społecznej – realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Pырzycach. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

W przypadku jakichkolwiek zagrożeń, odpowiednie przygotowanie i szybkie reagowanie na zdarzenie jest najlepszym sposobem, aby zminimalizować straty.

Na poziom bezpieczeństwa publicznego wpływają bezpośrednio lub pośrednio ustawowe działania i zadania gminy w tym realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Pырzycach.

Zapewnienie bezpieczeństwa obejmuje zadania z zakresu ograniczania pośrednich przyczyn stanowiących podłoże dysfunkcji rodzin oraz patologii społecznych.

Jednym z działań podejmowanych w ramach zapewnienia bezpieczeństwa jest opracowywanie i wdrażanie programów dostosowanych do lokalnych potrzeb.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyrzycach realizuje m.in. gminną strategię rozwiązywania problemów społecznych, podobnie jak inne dokumenty strategiczne przygotowywane na różnych szczeblach administracji publicznej, jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Obowiązek jej opracowania wynika wprost z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1769), który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Realizowane działania przez OPS w Pyrzycach w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Gminy Pyrzyce na lata 2014-2017 zakładają kompleksową pomoc zarówno dla ofiar jak i sprawców przemocy przy udziale służb i instytucji, organizacji pozarządowych i społeczności lokalnej. Wymaga podejmowania równoczesnych działań o charakterze interwencyjnym, profilaktycznym, terapeutycznym i korekcyjnym. Program nie tworzy nowych instytucji, a wzmacnia kompetencje już istniejących.

Na terenie Gminy Pyrzyce przemoc w rodzinie najczęściej występuje w rodzinach najuboższych, jest powiązana z alkoholizmem, niskimi dochodami finansowymi na członka rodziny, niskim wykształceniem, małą świadomością społeczną. Przypadki znęcania najczęściej odbywają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny. Praktycznie ofiary przemocy boją się, a niejednokrotnie wstydzą się o tym mówić i rozgłaszać. Trudno jest im w tych sprawach zeznawać w sądzie i dlatego wolą, aby przemoc ta trwała. Tylko bardzo zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwanie, poprzez zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom.

Z uwagi na powyższe fakty konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społeczeństwa, dostarczając wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemami. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy.

Procedura opracowana przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyrzycach w 2015 roku reguluje zapewnienie bezpieczeństwa dzieci wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, art. 12, a w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe ma prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić je u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.), w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej (art.12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).

Procedura ma zastosowanie w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie. Następuje bez wcześniejszego orzeczenia sądu. Decyzja o odebraniu dziecka podejmowana jest wspólnie przez pracownika socjalnego, funkcjonariusza Policji, lekarza (ratownika medycznego lub pielęgniarkę) pracownik socjalny ma prawo odebrać dziecko z rodziny w sytuacji gdy wykonuje swoje obowiązki służbowe tj. w godzinach swojej pracy.

Do zjawisk stanowiących największe zagrożenie struktury i funkcjonowania rodziny oraz bezpieczeństwa osób należą przede wszystkim bezdomność, przemoc w rodzinie, trudności opiekuńczo – wychowawcze.

W roku 2016 do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło **28** formularzy Niebieskiej Karty, w tym: 26 przekazanych przez przedstawicieli Policji, **2** przez przedstawicieli pomocy społecznej i 1 przez przedstawiciela Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Odbyło się **12** posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 60 spotkań powołanych grup roboczych, w skład których wchodziłi specjaliści w zależności od specyfiki problemów osób i rodzin objętych działaniami m.in: przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także psycholodzy, pedagodzy szkolni, kuratorzy, asystenci rodziny, pielęgniarki środowiskowe, lekarze rodzinni.

Wszyscy pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej, a najczęściej pracownicy socjalni, w związku z zakresem wykonywanej pracy narażeni są na niebezpieczne sytuacje zagrażające życiu i zdrowiu ze strony klientów. W ostatnim czasie media coraz częściej nagłaśniają takie sytuacje.

Za sprawą nowelizacji ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930, art. 107 ust. 3a) w zakresie bezpieczeństwa pracowników socjalnych przy przeprowadzaniu rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz świadczeniu pracy socjalnej w środowisku może uczestniczyć drugi pracownik socjalny bądź może skorzystać z asysty funkcjonariusza Policji na wniosek dyrektora OPS do właściwego miejscowo Komendanta Policji. W roku 2016 nie było konieczności wnioskowania o asystę policji.

9. Pełnomocnik Burmistrza ds. Uzależnień i Zdrowia

W roku 2016 Gmina Pyrzyce współpracowała z Miejską Izba Wytrzeźwień w Szczecinie w zakresie dowożenia do wytrzeźwienia osób w stanie upojenia alkoholowego.

Miejska Izba Wytrzeźwień w Szczecinie przyjęła w 2015 roku do wytrzeźwienia łącznie 30 razy osoby dowiezione z terenu Gminy Pyrzyce.

Z pośród tych osób to:

- kobiety – 2.
- mężczyźni – 28 w tym:
  - niepracujący – 18,
  - pracujący – 5,
  - emeryci, renciści - 7,
  - jeden pobyt w izbie – 11,
  - dwa pobyty w izbie – 8,
  - więcej niż dwa pobyty w izbie – 11.

W ramach swoich statutowych zadań, a także zgodnie z podpisanym pomiędzy Gminą Miastem Szczecin, a Gminą Pyrzyce porozumieniem, przyjmując do wytrzeźwienia pacjenta zapewniono mu opiekę zgodną z odpowiednimi regulacjami prawnymi, w tym opiekę lekarską.

Ponadto prowadzona była działalność na rzecz ofiar przemocy w rodzinie. W ramach Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego prowadzona była działalność edukacyjno-informacyjna dla osób doznających przemocy w domach rodzinnych. Z tej formy pomocy skorzystało 32 osoby. Została utworzona grupa wsparcia dla tych osób. Spotkania terapeutyczne odbywały się jeden raz w tygodniu w siedzibie Klubu Młodzieżowego w Pyrzycach ul. Bogusława 5.

Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pyrzycach składa się 10 osób przeszkolonych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Do zadań Komisji należy min. motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego. Każde działanie w tym zakresie odbywa się na podstawie wniosku o wszczęcie procedury skierowania na leczenie przeciwalkoholowe. Wnioski składane były przez: Prokuraturę Rejonową, Komendę Powiatową Policji w Pyrzycach, Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyrzycach lub przez członków rodzin osób kierowanych. W roku 2016 do KRPA w Pyrzycach wpłynęło 57 wniosków o zastosowanie obowiązku leczenia. Komisja w ubiegłym roku odbyła dziesięć posiedzeń, podczas których przeprowadziła 47 rozmów z osobami podejrzanymi o uzależnienie od alkoholu oraz z 7 świadkami. Ponadto członkowie Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zajmowali się prowadzeniem kontroli sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Pyrzyce. W związku z działalnością kontrolną członkowie KRPA podzieleni na trzy Zespoły Kontrolne odbyli 8 wyjazdów w teren celem skontrolowania placówek handlowych i gastronomicznych, zgodnie z przyjętym na rok 2016 harmonogramem kontroli.

W związku z prowadzoną procedurą dotyczącą leczenia osób uzależnionych 9 osób skierowano na badania biegłych sądowych z zakresu psychiatrii i psychologii.

W Gminie Pyrzyce działają Świetlice Środowiskowe dla dzieci i młodzieży. Są to placówki ogólnodostępne dla wszystkich chętnych zainteresowanych tą formą spędzania czasu wolnego. W roku 2016 prowadzona była działalność w następujących miejscowościach: Mielęcín, Krzemlin, Brzesko, Letnin, Nowielin, Nieborowo, Żabów, Turze, Stróżewo, Okunica, Brzezin, Giżyn, Rzepnowo i Ryszewko. We wszystkich miejscowościach z wyjątkiem Brzeska siedzibą Świetlic Środowiskowych są Świetlice Wiejskie. W Brzesku zajęcia odbywają się w siedzibie Biblioteki Pyrzyckiej Filia Brzesko. Zajęcia odbywały się w godzinach popołudniowych i w miarę możliwości były dostosowane do potrzeb i zainteresowań uczestników. W ubiegłym roku kontynuował pracę z młodzieżą Klub Młodzieżowy w Pyrzycach przy ul. Bogusława 5. W maju ubiegłego roku rozpoczęła działalność Filia Klubu Młodzieżowego przy ulicy Obojno 6. Dotychczas mieszkańcy ul. Obojno ze względu na odległość do centrum Pyrzyc nie korzystali w pełni z oferty instytucji funkcjonujących na terenie miasta.

10. Jednostki realizujące zadania z zakresu kultury i sportu

Pyrzycki Dom Kultury

W Pyrzyckim Domu Kultury nie odnotowano, żadnych zdarzeń lub sytuacji stwarzających zagrożenie lecz należy zwrócić uwagę na mogące występować zagrożenia w postaci:

1. Teleinformatycznych.
2. Zapewnienia bezpieczeństwa dla osób niepełnosprawnych poruszających się po budynku PDK.
3. Piractwa filmowego.
4. Zagrożenia terrorystycznego i fizycznego.

Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pyrzycach

Niebezpieczeństwo na jakie narażeni mogą być użytkownicy:

1. Problematyka dzieci i młodzieży, a niejednokrotnie osób dorosłych, która sprzyja rozwojowi niekorzystnych zjawisk, narastania zachowań agresywnych, sięgania po alkohol i narkotyki, czy utożsamiania się z wątpliwymi moralnie subkulturami.
2. Niebezpieczeństwo związane z organizacją masowych imprez. Mogąca pojawić się patologia na stadionie, hali sportowej, boiskach wiejskich oraz w miejscach, gdzie odbywają się imprezy rekreacyjno - sportowe. Uchybienia w tym temacie doprowadzają każdorazowo do uszkodzeń mienia obiektu, na którym odbywają się zawody sportowe.
3. Możliwość uszkodzenia sprzętu sportowo – rekreacyjnego (bramki, siedziska, piłki, siatki, słupki, urządzenia siłowe stacjonarne).

Pyrzycka Biblioteka Publiczna

W Pyrzyckiej Bibliotece Publicznej możliwości wystąpienia zagrożeń bezpieczeństwa zostały wyeliminowane. W lokalu jest zamontowane oświetlenie awaryjne, umożliwiające ewakuację podczas braku energii elektrycznej, główny kabel zasilający, tablica rozdzielcza, jak również prądownice przy hydrantach są wymienione. Są one zgodne z zaleceniami Straży Pożarnej. Gaśnice p.poż. są wymieniane terminowo. Drewniane elementy konstrukcji antresoli, bariery i parkietu są zabezpieczone odpowiednimi lakierami ognioochronnymi. Ze względu na duży kąt nachylenia dachu nie występuje zjawisko zalegania śniegu. Budynek PBP posiada aktualne przeglądy stanu technicznego, sprzętu ppoż, instalacji kominowej i elektrycznej.

V. Podmioty inicjujące program

Program „Bezpieczna Gmina” inicjuje Burmistrz Pyrzyc.

VI. Podmioty współpracujące przy realizacji programu

Partnerzy programu:

1. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Pyrzycach.
2. Komenda Powiatowa Policji w Pyrzycach.
3. Ośrodek Pomocy Społecznej w Pyrzycach.
4. Straż Miejska w Pyrzycach.
5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
6. Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego w Pyrzycach.
7. Zespół do spraw przeciwdziałania przemocy.
8. Instytucje pracujące z dziećmi i młodzieżą: przedszkola, szkoły, świetlice środowiskowe, świetlice socjoterapeutyczne.
9. Pyrzycki Dom Kultury.

10. Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pyrzycach.
11. Pyrzyckie Przedsiębiorstwo Komunalne w Pyrzycach.
12. Wodociągi Zachodniopomorskie w Goleniowie.
13. Rejon Dróg Wojewódzkich w Pyrzycach.
14. Geotermia Pyrzyce.
15. Pyrzycka Biblioteka Publiczna.
16. Spółdzielnie Mieszkaniowe.
17. Mieszkańcy Gminy Pyrzyce.
18. Organizacje pozarządowe działające według statutu, mające wpływ na poprawę bezpieczeństwa i porządku publicznego.
19. Firmy dostarczające sygnał do miejskiego monitoringu i obsługujące system monitoringu.
20. Lokalne media.

VII. Założenia programu

Celem programu jest uruchomienie szeregu działań edukacyjnych oraz interwencyjno – prewencyjnych, przyczyniających się do poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Gminy Pyrzyce. Realizacja inicjatyw winna odbywać się w miarę posiadanych możliwości prawnych i finansowych.

Prawidłowe funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa oraz utrzymanie porządku publicznego na terenie gminy jest uzależnione od współpracy władz samorządowych ze służbami i jednostkami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo i porządek publiczny. Bez zaangażowania społeczeństwa nie jest możliwe zagwarantowanie bezpieczeństwa na oczekiwanym poziomie. Ważna jest zmiana świadomości społeczeństwa w kwestii wspierania działań Policji, Straży Pożarnej czy też Straży Miejskiej reagowania na niepożądane zachowanie i przypadki naruszenia prawa.

Program należy traktować jako długoterminowe przedsięwzięcie, mające na celu odszukanie właściwego i odpowiedniego wsparcia technicznego, organizacyjnego i finansowego. Jest on otwarty na wszystkie pomysły i inicjatywy, które mogą przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa mieszkańców Gminy Pyrzyce.

Wśród głównych płaszczyzn działań w ramach realizacji Programu „Bezpieczna Gmina” będzie:

1. Realizacja programów kierunkowych służących poprawie bezpieczeństwa w Gminie Pyrzyce.
2. Wypracowanie stałej współpracy zezwalającej na realizację różnych działań ukierunkowanych na konkretne zagrożenia.
3. Koordynowanie działań i sposobów realizacji programów przyczyniających się do poprawy poziomu bezpieczeństwa realizowanych na terenie Gminy Pyrzyce.
4. Stworzenie warunków do wdrażania i realizacji programów przyczyniających się do poprawy poziomu bezpieczeństwa na terenie Gminy Pyrzyce.
5. Organizowanie spotkań partnerów programu mające na celu monitorowanie efektów programu czy też prowadzonych działań.

VIII. Cele programu

Cele główne programu „Bezpieczna Gmina” to:

1. Poprawa stanu i poczucia bezpieczeństwa w miejscach publicznych.
2. Planowanie i koordynowanie działań w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego.
3. Partnerskie współdziałania Gminy Pyrzyce ze wszystkimi służbami ustawowo zobowiązanymi do zapewniania bezpieczeństwa i porządku publicznego.
4. Promowanie najskuteczniejszych programów i inicjatyw mogących mieć wpływ na poprawę bezpieczeństwa na terenie Gminy Pyrzyce.
5. Wypracowanie mechanizmu pozwalającego na zebranie w jedno opracowanie działań, przedsięwzięć, programów, inicjatyw realizowanych na terenie Gminy Pyrzyce mogących mieć wpływ na poprawę bezpieczeństwa na terenie Gminy Pyrzyce.
6. Ustalenie zasad szybkiego reagowania na zgłoszenia o zagrożeniach.
7. Poprawa bezpieczeństwa w ruchu na drogach położonych na obszarze gminy.
8. Zapewnienie wysokiego poziomu poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy.
9. Podniesienie poziomu współpracy pomiędzy poszczególnymi instytucjami, szkołami i ośrodkami zmierzający do opracowania strategii zapobiegania przestępczości.
10. Wzmożenie aktywności społecznej w kierunku współdziałania i odpowiedzialności za stan bezpieczeństwa.
11. Zwiększenie poszanowania prawa w społeczeństwie lokalnym.

Cele pośrednie programu „Bezpieczna Gmina” to:

1. Integracja mieszkańców gminy, władz samorządowych, instytucji, organizacji i podmiotów gospodarczych działających na obszarze miasta i gminy oraz Policji, Straży Pożarnej wokół problemów związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa publicznego i podniesienia poziomu życia na obszarze miasta i gminy Pyrzyce, uświadamianie społeczności lokalnej odnośnie zagrożenia p. pożarowego /min. wypalanie traw/.
2. Poszerzenie strefy monitoringu miejsc szczególnie niebezpiecznych.
3. Inicjowanie działań i przedsięwzięć technicznych ograniczających możliwość popełnienia czynów zabronionych przez prawo, w szczególności skierowanych na ochronę życia i zdrowia mieszkańców oraz ich mienia.
4. Tworzenie i realizacja programów profilaktycznych przyczyniających się do poprawy poziomu bezpieczeństwa.
5. Poprawa infrastruktury drogowej na obszarze gminy.
6. Kształtowanie właściwych postaw obywateli poprzez przełamanie ich bierności.
7. Eliminowanie zjawisk patologii społecznej (alkoholizm, narkomania, demoralizacja nieletnich) i przemocy w rodzinie.
8. Kształtowanie pożądanych postaw dzieci i młodzieży, a także ich świadomości społecznej i prawnej.
9. Poprawa wizerunku policjanta w społeczeństwie.
10. Budowa wzajemnych więzi społecznych.

IX. PODSTAWOWE OBASZARY DZIAŁANIA

Program „Bezpieczna Gmina” tworzy szereg działań, które mają wspólny cel: zapewnić mieszkańcom Gminy Pyrzyce poczucie bezpieczeństwa. Poszczególne działania sklasyfikowano na wyszczególnione obszary działania:

- I. Bezpieczeństwo w edukacji,
- II. Bezpieczeństwo w miejscu zamieszkania,
- III. Bezpieczeństwo socjalne.

I. Bezpieczeństwo w edukacji

- a) prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej wśród dzieci i młodzieży mającej na celu wzrost świadomości społecznej i odpowiedzialności prawnej,
- b) zwalczanie zjawiska przemocy fizycznej, słownej, „hejtu” występującej wśród uczniów i innego rodzaju zjawisk patologicznych,
- c) organizowanie specjalistycznej pomocy dla osób dotkniętych przemocą,
- d) współpraca ze służbami w zakresie bezpieczeństwa infrastruktury szkolnej (w tym kwestie dotyczące ewakuacji),
- e) podejmowanie działań na rzecz zagospodarowania wolnego czasu wśród dzieci i młodzieży,
- f) monitorowanie miejsc uznawanych za newralgiczne, przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym, dewastacji mienia itd.

II. Bezpieczeństwo w miejscu zamieszkania

- a) prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej wśród mieszkańców mającej na celu wzrost świadomości społecznej i odpowiedzialności prawnej,
- b) rozpowszechnianie informacji na temat numerów alarmowych i kontaktu ze służbami,
- c) podejmowanie działań na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym i poprawa infrastruktury drogowej,
- d) ujawnianie i kontrolowanie miejsc, w których mogą pojawiać się osoby dokonujące przestępstw i wykroczeń – współpraca służb, rozwijanie Krajowej Mapy Zagrożeń,
- e) przeciwdziałanie wandalizmowi występującemu na osiedlach i klatkach schodowych,
- f) przeciwdziałanie niewłaściwemu użytkowaniu infrastruktury mieszkaniowej np. przewodów kominowych,
- g) przeciwdziałanie niszczeniu środowiska naturalnego i występowaniu zjawisk zagrażających zdrowiu mieszkańców np. skażeń wody, wypalaniu traw, tworzeniu dzikich wysypisk itp.,
- h) podejmowanie działań na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa podczas imprez masowych i innych wydarzeń plenerowych.

III. Bezpieczeństwo socjalne

- a) przeciwdziałanie zjawiskom alkoholizmu i narkomanii,
- b) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- c) organizowanie specjalistycznej pomocy dla osób poszkodowanych patologiami społecznymi,
- d) pomoc dla osób dotkniętych wykluczeniem społecznym np. bezdomnością, ubóstwem, bezrobociem.

Realizacja zadań w obrębie obszarów: bezpieczeństwo w edukacji, bezpieczeństwo w miejscu zamieszkania, bezpieczeństwo socjalne odbywać się będzie na podstawie własnych planów i procedur podmiotów współpracujących przy realizacji programu. Zadania realizowane przez podmioty współpracujące przy realizacji programu zostały ujęte w harmonogramie, który stanowi załącznik do programu.

X. OCZEKIWANIA I PLANOWANE REZULTATY

W wyniku realizacji Programu Poprawy Bezpieczeństwa Publicznego pn. „Bezpieczna Gmina” głównym oczekiwanym efektem wprowadzenia działań zawartych w programie jest wzrost poziomu poczucia bezpieczeństwa mieszkańców miasta i gminy Pyrzyce i przewiduje się osiągnięcie efektów podrzędnych:

- wypracowanie sposobów komunikowania się pomiędzy podmiotami współpracującymi przy realizacji programu,
- wzrost poszanowania i respektowania prawa przez mieszkańców miasta i gminy,
- zmniejszenie ilości występujących zagrożeń oraz negatywnych zjawisk i przestępczości na terenie miasta i gminy,
- poprawa stanu czystości i estetyki na terenie miasta i gminy Pyrzyce, przestrzeganie obowiązujących przepisów porządkowych,
- ograniczenie dewastacji mienia społecznego,
- doposażenie monitoringu oraz poszerzenie strefy objętej monitoringiem,
- oznaczenie miasta tablicami „MIASTO MONITOROWANE”,
- poprawa bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w szkołach, w drodze do i ze szkoły,
- wzrost liczby dzieci i młodzieży objętych profilaktycznymi programami (osoby),
- poprawa oświetlenia ulic i miejsc uznanych za niebezpieczne,
- bieżące monitorowanie stanu oznakowania pionowego i poziomego dróg, ulic, przejść przez jezdnię, w szczególności w pobliżu szkół,
- budowa nowej infrastruktury drogowej,

Wskaźniki będą weryfikowane na podstawie okresowych raportów sporządzanych przez podmioty współpracujące przy realizacji programu.

XI. KOMUNIKACJA SPOŁECZNA I PROMOCJA

Bardzo ważne jest zapewnienie powszechnego dostępu do informacji na temat Gminnego Programu „Bezpieczna Gmina” wszystkim mieszkańcom.

Zadaniem organów samorządowych powinno być propagowanie wśród mieszkańców informacji dotyczących bezpieczeństwa i porządku publicznego. Może ono odbywać się między innymi poprzez przygotowanie i powielanie materiałów informacyjno – edukacyjnych takich, jak ulotki i broszury. W Urzędzie Miejskim Pырzyce funkcjonuje Komórka Zarządzania Kryzysowego, której zadaniem jest analizowanie zagrożeń i informowanie o nim podległych służb ratowniczych oraz samych mieszkańców. Informacje przekazywane są pocztą e-mail, publikowane są na stronie internetowej urzędu oraz BIP, jak również umieszczane na tablicy ogłoszeń urzędu i sołectw.

Dostęp ten zostanie zrealizowany również poprzez:

1. poinformowanie mieszkańców Gminy Pырzyce o założeniach programu,
2. podanie do publicznej wiadomości źródeł jego finansowania,
3. zapewnienie przejrzystości wdrażania programu.

Prowadzeniem promocji programu zajmować się będzie Urząd Miasta w Pырzycach przy współpracy podmiotów współpracujących przy realizacji programu. W celu osiągnięcia zakładanych efektów związanych z promocją programu przewiduje się wypromowanie programu w prasie lokalnej i portalu internetowym. Materiały informacyjne zostaną opracowane w sposób przystępny, będą zawierać elementy graficzne i wizualne.

XII. ŹRÓDŁO FINANSOWANIA PROGRAMU

Realizacja programu będzie finansowana z:

1) Środków budżetowych Gminy Pырzyce, na:

- a) opracowanie dokumentu, jego aktualizację i monitoring,
- b) wsparcie służb porządkowych (policji i jednostek OSP),
- c) inwestycje służące poprawie bezpieczeństwa i ładu publicznego,
- d) realizację gminnych programów profilaktycznych.

2) Środków pozabudżetowych:

- a) wydziały, jednostki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Pырzycach oraz podmioty współpracujące przy realizacji programu będą aplikowały o dofinansowanie działań zmierzających do poprawy bezpieczeństwa w Gminie Pырzyce z źródeł zewnętrznych (środki krajowe, fundusze strukturalne, inne),
- b) podmioty współpracujące przy realizacji programu będą wzajemnie w ramach współpracy, w zależności od potrzeb i możliwości nieodpłatnie udostępniać pomieszczenia służbowe i sprzęt techniczny na cele Programu,
- c) sponsorzy,
- d) inne.

XIII. WDROŻENIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA

Głównymi uczestnikami odpowiedzialnymi za wdrożenie Programu „Bezpieczna Gmina” są:

1. Rada Miejska w Pyrzycach - przyjmuje w drodze uchwały Program „Bezpieczna Gmina”, dokonuje okresowych ocen wykonania programu.
2. Burmistrz Pyrzyc – wykonuje uchwałę Rady Miejskiej, proponuje możliwe źródła finansowania.
3. Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego koordynuje i sprawuje nadzór nad wykonaniem programu, prowadzi bieżący monitoring, proponuje aktualizację programu.
4. Działy merytoryczne Urzędu Miejskiego Pyrzyce oraz podmioty współpracujące przy realizacji programu odpowiadają za realizację poszczególnych zadań i projektów programu.
5. W przypadku konieczności dokonania zmian lub aktualizacji w programie, projekt aktualizacji zostanie przygotowany i przedstawiony Radzie Miejskiej w Pyrzycach do uchwalenia.

Ewaluacja Programu „Bezpieczna Gmina” będzie się odbywała w miarę potrzeb.

Realizatorzy niniejszego Programu wymienieni w „Harmonogramie zadań realizowanych przez podmioty współpracujące przy realizacji programu „Bezpieczna Gmina” na lata 2017-2020”, są zobowiązani w terminie do 15 kwietnia każdego roku do złożenia Burmistrzowi Pyrzyc sprawozdania z realizacji terminarza i sposobu realizacji przypisanych zadań (przedsięwzięć) i uzyskanych efektów za rok ubiegły. Na podstawie przedstawionych sprawozdań co roku w czasie trwania programu będzie opracowywana „Informacja o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego na terenie Gminy Pyrzyce”, która będzie przedstawiana Radzie Miejskiej w Pyrzycach.

XIV. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

1. Wszystkie podejmowane działania realizowane są w ramach Gminnych Programów i regulaminów:
  - a) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pyrzyce (*Uchwała nr XLV/373/05 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 29 grudnia 2005r.*),
  - b) Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2015 – 2018. (*Uchwała nr VI/36/15 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 26 marca 2015r.*),
  - c) Główny kierunek działania Burmistrza Pyrzyc na lata 2016 – 2018. (*Uchwała nr XVII/165/16 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 28 stycznia 2016r.*),
  - d) Przystąpienie Gminy Pyrzyce jako partnera do realizacji zadania pod nazwą „Centrum Aktywności” Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014 – 2020. (*Uchwała nr XXII/227/16 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 30 czerwca 2016r.*),
  - e) Gminny Program „Aktywny Senior 65+” (*Uchwała nr XXVIII/248/16 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 27 października 2016r.*),

- f) *Gminny Program współpracy Gminy Pyrzyce a Organizacjami Pozarządowymi oraz innymi jednostkami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2017 rok. (Uchwała nr XXIX/260/16 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 21 listopada 2016r.),*
  - g) *Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. (Uchwała nr XXXI/281/17 Rady Miejskiej w Pyrzycach z dnia 31 stycznia 2017r.),*
  - h) *Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie miasta i gminy Pyrzyce w części nie dotyczącej postępowania z odpadami komunalnymi.*
2. Burmistrz Pyrzyc – może zawierać porozumienia z podmiotami chcącymi współpracować w realizacji programu w celu realizacji celów programu.
  3. W ciągu miesiąca od przyjęcia programu „Bezpieczna Gmina” Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego wyznaczy koordynatora programu, oraz członków komisji i jej przewodniczącego.
  4. Celem działania koordynatora programu będzie koordynowanie i nadzorowanie realizacji programu „Bezpieczna Gmina” oraz wskazywanie Komisji nowych celów i zadań do realizacji.
  5. Komisja w ciągu dwóch tygodni od dnia zwołania posiedzenia o którym mowa w pkt. 3 opracuje plany przedsięwzięć, które mogą być na bieżąco modyfikowane w zależności od identyfikacji zagrożeń i ustalania sposobów ich eliminacji.
  6. Koordynator programu w ciągu dwóch tygodni od dnia zwołania posiedzenia o którym mowa w pkt. 5 zwoła posiedzenie z udziałem członków komisji i podmiotów współpracujących przy realizacji programu, w celu zapoznania z opracowanym planem przedsięwzięć. Do realizacji poszczególnych przedsięwzięć mogą być wyznaczone Zespoły Robocze złożone z członków komisji, policjantów, strażaków, mieszkańców gminy lub przedstawicieli instytucji realizujących swoje zadania na terenie Gminy Pyrzyce.
  7. Posiedzenia Komisji zwołuje przewodniczący Komisji z własnej inicjatywy lub na polecenie koordynatora programu w zależności od potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz w kwartale.
  8. W czasie posiedzeń Komisji przewodniczący Komisji składa sprawozdania z realizacji planu przedsięwzięć oraz przedstawia plan dalszych przedsięwzięć.
  9. Komisja na podstawie sprawozdań sporządzonych przez pomioty biorące udział w realizacji programu sporządza roczne sprawozdanie z realizacji programu „Bezpieczna Gmina” wraz z wnioskami i przedstawia je Gminnemu Zespołowi Zarządzania Kryzysowego na posiedzeniu do końca kwietnia każdego roku i po uzyskaniu akceptacji Zespołu na sesji Rady Miejskiej w Pyrzycach do końca pierwszego kwartału każdego roku.
  10. Rada Miejska, uwzględniając stan bezpieczeństwa w gminie oraz sprawozdanie z realizacji programu „Bezpieczna Gmina” co najmniej raz w roku określa, w drodze uchwały, istotne dla wspólnoty samorządowej zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego. Uchwała Rady Miejskiej zobowiązuje Komisję do uwzględnienia w swoich planach przedsięwzięć eliminujących wskazane zagrożenia.

XV. CZAS REALIZACJI

Program „Bezpieczna Gmina” nie może trwać krócej niż do 2020 roku.

W okresie do końca 2017 roku należy stworzyć właściwy klimat wśród społeczności lokalnej w celu zainteresowania jej włączeniem się do aktywnego realizowania założeń programowych oraz wypracowanie sposobów komunikowania się i współdziałania pomiędzy podmiotami współpracującymi przy realizacji programu.

Następne lata wykorzystane zostaną na kontynuację i wdrażanie wypracowanych przedsięwzięć mających na celu podniesienie stanu bezpieczeństwa oraz wdrażanie podprogramów ukierunkowanych na konkretnie występujące zagrożenia wynikające z pory roku lub zaistniałych zdarzeń i zapotrzebowań społecznych (np. bezpieczne zimowisko, wakacje, droga do szkoły, pierwszy dzień wiosny, profilaktykę alkoholową, narkotykową) oraz ocenę ich realizacji.

XVI. ZAŁĄCZNIKI DO PROGRAMU

1. Harmonogram zadań realizowanych przez podmioty współpracujące przy realizacji programu.
2. Porozumienia.